

ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО

**Матеріали всеукраїнської
науково-практичної конференції
«Сучасні виклики та
перспективи розвитку
економіки і бізнесу»
6 грудня 2023 р.**

Запоріжжя — 2023

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМ. ДМИТРА МОТОРНОГО**

**ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ
ТА БІЗНЕСУ**

**СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ
РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ І БІЗНЕСУ**

**Матеріали
Всеукраїнської науково-практичної конференції**

6 грудня 2023 р.

**Запоріжжя
2023**

УДК [33+65+338.48+339.9+355.018](043)

Т 13

Сучасні виклики та перспективи розвитку економіки і бізнесу: зб. тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції (6 грудня 2023 року, м. Запоріжжя). Запоріжжя: ТДАТУ, 2023.

Збірник містить матеріали учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні виклики та перспективи розвитку економіки і бізнесу». У тезах доповідей збірника висвітлено результати досліджень сучасних проблем та перспектив розвитку економіки, бізнесу та туризму в Україні, міжнародних економічних відносин, визначені аспекти сталого розвитку регіонів країни.

Матеріали збірника будуть корисними для викладачів, аспірантів, магістрантів, студентів, фахівців, що працюють за зазначеними напрямками.

Матеріали публікуються в авторській редакції

ISBN

© Таврійський державний агротехнологічний
університет імені Дмитра Моторного, 2023

Організаційний комітет конференції

Колокольчикова І. В. – голова організаційного комітету, д.е.н., професор, декан факультету економіки і бізнесу ТДАТУ

Коноваленко А. С. – заступник голови організаційного комітету, д.е.н., директор Науково-дослідного інституту соціально-економічного розвитку регіону ТДАТУ

Макаренко П. М. – член-кореспондент академії НААН України, д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки та міжнародних економічних відносин Полтавського державного аграрного університету

Болтянська Л. О. – к.е.н., доцент, завідувачка кафедри економіки і бізнесу ТДАТУ

Сиротюк Г. В. – к.е.н., доцент Львівського національного університету природокористування

Власюк Ю. О. – к.е.н, доцент ВСП Хмельницького політехнічного фахового коледжу Національного університету «Львівська політехніка»

Зміст

Секція 1.

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Болтянський Б. В. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ ТА ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ	8
Василина О. Р., Лавецький І. О. ОРГАНІЧНЕ ВИРОБНИЦТВО - НАЙБІЛЬШ ПЕРСПЕКТИВНИЙ ІННОВАЦІЙНИЙ НАПРЯМ РОЗВИТКУ АГРАРНОЇ ГАЛУЗІ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	10
Васильченко О. О. ВПЛИВ ФАКТОРІВ МАКРОСЕРЕДОВИЩА НА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ СФЕРИ ПОСЛУГ	12
Єрємін І.Л., Голуб Н.О. СУТНІСТЬ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ МЕДИЧНОГО СТРАХУВАННЯ	15
Нехай В. В., Іконніков Д. ПРОБЛЕМИ СТВОРЕННЯ ВІТЧИЗНЯНОГО МЕСЕНДЖЕРА	18
Русінова О.Г., Голуб Н.О. КАНАЛИ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАХОВИХ ПОСЛУГ, ЇХ ХАРАКТЕРИСТИКА	20
Салін С. В. ПЕРЕВАГИ БЛОКЧЕЙНУ В ЮРИДИЧНОМУ СЕКТОРІ	22
Селіванова Є.В., Голуб Н.В. СУТНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ СТРАХОВИХ ПОСЛУГ ГРОМАДЯН У РАЗІ НЕЩАСНИХ ВИПАДКІВ	24
Черевко Г. В. ВІЙНА В УКРАЇНІ: НАСЛІДКИ ДЛЯ ГЛОБАЛЬНОЇ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ	27
Яців С. Ф. ПРОБЛЕМИ АКТИВІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	29

Секція 2.

ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ

Братко В. М., Цвілий С. М. РОЛЬ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНОГО ТУРИЗМУ	32
Демко В. С. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ УКРАЇНИ	34
Демко В. С., Попова А. Г. СВІТОВІ ІННОВАЦІЙНІ ТРЕНДИ В КУЛЬТУРІ ОБСЛУГОВУВАННЯ СПОЖИВАЧІВ ПІДПРИЄМСТВ СФЕРИ ГОСТИННОСТІ	37
Жарченко В. Ю., Цвілий С. М. МОБІЛЬНІ ГІДІ У ЯКОСТІ ТРЕНДУ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ІНДУСТРІЇ ТУРИЗМУ	40
Зла Р. А., Демко В. С. РОЗВИТОК КУЛЬТУРНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ ПІД ЧАС ВІЙНИ	43
Колокольчикова І.В., Лепетченко Д.М. ТУРИСТИЧНА ГАЛУЗЬ: РЕАЛІЇ СЬОГОДЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	45
Кукіна Н. В., Душак А., Душак М. СУЧАСНІ РЕАЛІЇ РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ УКРАЇНИ	47
Оболенцева Л. В., Діасамідзе М. М. ТУРИЗМ ЯК ІНСТРУМЕНТ ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ ПІСЛЯ ВІЙНИ	49
Підлужна О. Б. ЕКОЛОГІЧНИЙ ТУРИЗМ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	50
Пісецький М. М. РОЗВИТОК ТУРИСТИЧНИХ ДЕСТИНАЦІЙ УКРАЇНИ У БЕЗПЕКОВОМУ КОНТЕКСТІ	52

*Секція 3.***ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА**

Бандура І. І., Сокот О. Є. УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ХЛІБО-БУЛОЧНИХ ВИРОБІВ З ВИКОРИСТАННЯМ ЇСТИВНИХ ГРИБІВ ТА ПРОДУКТІВ ЇХНЬОЇ ПЕРЕРОБКИ	57
Болтянська Л. О. ОСОБЛИВОСТІ ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ	59
Власюк Ю. О. ДОЦІЛЬНІСТЬ ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕМЕНТІВ КАЙДЖЕН У ДІЯЛЬНІСТЬ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ	61
Єременко А.А., Голуб Н.О. ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ, НЕОБХІДНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ СТРАХУВАННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ	63
Завадських Г. М., Кукіна Г. В. ІНВЕСТИЦІЇ В АГРАРНИЙ СЕКТОР: СУЧАСНІ РЕАЛІЇ	66
Завадських Г. М. ІМПАКТ-ІНВЕСТИЦІЇ І СОЦІАЛЬНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО В СТВОРЕННІ СОЦІАЛЬНОГО ВПЛИВУ	68
Завадських Г. М., Ковнацька О. С. РЕЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПЦІЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ В УМОВАХ ВІЙНИ	70
Зеленецька Д.О., Голуб Н.О. СУТНІСТЬ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТРАХОВИКІВ ТА ЇЇ МІСЦЕ І РОЛЬ У СТРАХОВОМУ БІЗНЕСІ	72
Колач С. М., Періг Ю. А. НАПРЯМКИ ФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ	75
Коноваленко А.С. ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВЕКТОР СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ	78
Красномовець В. А. ЕКОЛОГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ: СУТЬ ТА ЗНАЧЕННЯ В ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	80
Кукіна Н. В., Петлюк Н. І. СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПРОПОЗИЦІЇ СОНЯШНИКУ НА ВНУТРІШНЬОМУ РИНКУ УКРАЇНИ	82
Лисак О. І. ДРОПШИПІНГ ЯК ІНСТРУМЕНТ ОПТИМІЗАЦІЇ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ В ЕЛЕКТРОННІЙ ТОРГІВЛІ	84
Мельник О. В. МЕТАПРОСТІР ЯК ІННОВАЦІЙНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ФІНАНСОВОМУ РИНКУ УКРАЇНИ	87
Павлова М. Б. БІЗНЕС ПІД ЧАС ВІЙНИ: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ	90
Прус Ю. О., Сафарова А. С. ЗОВНІШНІ ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ЕКОНОМІЧНУ БЕЗПЕКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ	91
Тебенко В. М. РОЗВИТОК ТУРИСТИЧНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ	93
Черевко І. В. ЗМІНИ КЛІМАТУ ЯК ЧИННИК ДИВЕРСИФІКАЦІЇ НАПРЯМІВ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА	97

*Секція 4.***ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ**

Березівський З. П., Кривов'яза В. О. СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОГО ТРАНСФЕРУ ТЕХНОЛОГІЙ	100
---	-----

Козак В. М. СУТНІСНІ АСПЕКТИ ФУНКЦІОНАЛЬНО-РЕСУРСНОЇ СКЛАДОВОЇ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ СУБ'ЄКТІВ АГРОПРОДОВОЛЬЧОГО РИНКУ В ЦИФРОВІЗОВАНІЙ ЕКОСИСТЕМІ	101
Красномовець В. А., Бойко Н. С. ВПЛИВ СТАНДАРТИЗАЦІЇ НА ЯКІСТЬ ГОТЕЛЬНИХ ПОСЛУГ	104
Ортіна Г. В. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ЦЕ РЕАЛІЗАЦІЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	106
Сиротюк Г. В. СУЧАСНІ АСПЕКТИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ	108
Степанюк Р. С. ЧИННИКИ СТІЙКОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ	110

Секція 5.

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

Волкова О. В. МИТНИЙ КОНТРОЛЬ В ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ: ОРГАНІЗАЦІЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ	115
Костякова А. А., Хома А. Р. СТРАТЕГІЯ СПІВПРАЦІ УКРАЇНИ МІЖ КРАЇНАМИ СВІТУ	118
Почерніна Н. В., Виноградова Д. В. ПРОБЛЕМИ УКРАЇНИ У СФЕРІ МІЖНАРОДНОГО НАУКОВО-ТЕХНІЧНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА	121
Почерніна Н. В., Муха В. М. ЗДОБУТКИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ КРАЇН СВІТУ У РАКУРСІ МІЖНАРОДНИХ ІНДЕКСІВ: УРОКИ ДЛЯ УКРАЇНИ	124
Почерніна Н. В. ПЕРЕВАГИ У ЗОВНІШНІЙ ТОРГІВЛІ ЯК ЗАСІБ ПОЛІТИКИ ВІДНОВЛЕННЯ РЕГІОНІВ	126
Савіцький А. В. УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОВІСТЮ ЕКСПОРТООРІЄНТОВАНИХ ПІДПРИЄМСТВ ТА ЕТАПНІСТЬ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ	128

07.11.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text> (дата звернення 19.11.2023).

2. Про Національну безпеку України : Закон України від 21.06.2018 р. № 2469-VIII Дата оновлення 31.03.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text> (дата звернення 19.11.2023).

3. Резнік Н. П., Боштан А. Л. Особливості здійснення митного контролю в Україні в період війни. *Молодий вчений. Економічні науки*. 2022. № 11(111). С. 103-107.

4. Степаненко С. В. Напрями удосконалення митного контролю та переміщення товарів через митний кордон України. *Актуальні проблеми політики*. 2023. Вип. 71. С. 49-54.

СТРАТЕГІЯ СПІВПРАЦІ УКРАЇНИ МІЖ КРАЇНАМИ СВІТУ

Костякова А. А.,

к.е.н., доцент

кафедри фінансів, обліку і оподаткування Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного

Хома А. Р.,

здобувач ОР «Магістр» спеціальності 071 Облік і оподаткування

кафедри фінансів, обліку і оподаткування Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного

Україна є найбільшою країною в Європі, рятівник для південної частини світу, маловідома для східних частин світу і є далекою від Американських континентів, та все ж, має значний економічний вплив та зв'язки в усіх куточках землі. Та як це впливає на економіку самої держави? Звичайно ж позитивно, адже чим більше зав'язків, тим більше можна мати союзників та друзів серед країн. Але з іншого боку, можна знайти і недругів, але якщо вони не мають суттєвого економічного впливу, то це не страшно. Тобто, налагодження взаємодії зі світом підніме значущість України для всіх, і тим самим привабить потенційних інвесторів та розумних людей, які могли б підняти всі рівні і галузі в країні і пришвидшити її розвиток, що і є ціллю кожної стабільної держави.

Дана тема, представляє собою широку значущість для всіх сфер, в яких задіяна країна і хоч і частково і по різному, але впливає на кожен. І так як це проблема зовнішня, то займаються нею на державному рівні.

Міжнародні економічні відносини приймають різні форми:

1. Кредитно-фінансові відносини: Надання позик і кредитів; експорт та імпорт капіталу.
2. Науково-технічне співробітництво: Обмін науково-технічною інформацією; технічне, комерційне і виробниче співробітництво; торгівля патентами й ліцензіями; обмін новітніми технологіями; підготовка спеціалістів за кордоном. Здійснення спільних наукових розробок і проектів, таких як дослідження космосу, охорона навколишнього середовища, охорона здоров'я.
3. Спільне підприємництво: Створення підприємств, об'єднань, організацій на основі іноземного капіталу для спільного виробництва та збуту продукції і надання послуг.

Хотілось би поділити інформацію про країни, з якими ми співпрацюємо, за частинами світу, аби легше мати уявлення, де і звідки треба підтримувати розвиток, і з ким налагоджувати чи укріплювати зв'язки. Тож варто почати з найближчої частини і так само найвагомішою в світі, тобто з Європи. Вона налічує 48 незалежних держав і є потужною виробничою і розвиваючою частиною світу. З часу становлення України незалежною, з країнами сусідами і західним країнами Європи було укладено чимало договорів економічного плану. За даними 2017 року найбільшими експортерами та імпортерами країни, стали Польща, Італія, Німеччина, Білорусь та Угорщина. Так країни, вивезення товарів до яких є найбільшим, з України, становили Польща,

Італія, Нідерланди, Німеччина та Іспанія. На сам перед, Польща є сусідом, а от інші країни в списку не дуже, але одразу зрозуміло, що їм можна запропонувати лише продукцію чорної металургії, хімічної і харчової промисловості. І Іспанія так само є лідером серед експорту зерна та іншого, популярного в Україні, насіння. Але ввозять в Україну товарів значно на більші суми і вже трошки інші держави, серед яких: Німеччина, Польща, Білорусь (сьогодні вони розірвані через підтримку Білоруссю військових дій РФ), Швеція та Франція. Це техніка, автотранспорт, тканини та інша продукція, якою Україна наразі не може себе забезпечити. Свого роду відбувається своєрідний матеріально-товарний обмін - експорт сировини на імпорт готових виробів, але дорожчий за вартістю. І це є однією з найбільших проблем країни, недостатність виробничих потужностей для повноцінної обробки і виготовлення вже кінцевих продуктів. Не менш слабкий в останні роки зв'язок у держави з менш розвиненими і відносно маленькими країнами, такими як: Сербія, Бельгія, Литва, Словаччина, Боснія і Герцеговина. Адже ці країни хоча цілком і повністю задовольняють власні потреби або самостійно, або ж за допомогою країн-сусідів, все одно бажають розширювати економічний вплив як і будь-яка інша країна. Як підсумок, Україна - вигідний споживач (покупець), та/або просто ресурсна база серед європейських країн і це не досить вигідно з позиції примноження прибутку, адже витрачання на закупівлю занадто витратний процес, ніж на власне виробництво. Проте, на разі, і це сказати важко, адже після військового вторгнення РФ, Україна скоротила експорт товарів до ЄС майже на 86%, а імпорт майже не скоротився, а навпаки зростає. Але слід зауважити, що в науково-технічному співробітництві дуже активна Франція, Бельгія та Великобританія. Адже вони організовують підприємства на території України і пропонують так само багато перспектив в навчанні наших українських спеціалістів і учнів.

Далі візьмемо схід. За зв'язки з Російською Федерацією можна навіть не говорити, адже вони були розірвані одразу після початку повномасштабного наступу. А от з іншими країнами, колишніми членами СНД, Україна вклала найбільше договорів про співпрацю. Поміж договорів про економічну торгівлю, були налагоджені також зв'язки в питаннях безпеки та розбудови спільної інфраструктури. Особливі відносини були також з Ізраїлем, в питаннях військової допомоги, зокрема у складі медичного обладнання та ліків. Також в 2021 році українську продукцію побачили і на ринках Азербайджану, Узбекистану, Молдови, Таджикистану і Туркменістану. З країнами далекого Сходу, відносини є, але не такі стабільні та стійкі, та вони наче і не мають схильності до розвитку. Проте це не стосується Китаю, Японії, Республіки Корея та Індії, які пропонують нам ліки та нові технології в обмін на зернові та інші продукти харчування і важку промисловість. Не можна оминати і політичні відносини між Сінгапуром, який також є експортером українських продуктів харчування, і тим самим розповсюдником української культури в тій частині світу. Дані економічні відносини схожі на ті, що побудовані між Європою.

Що стосується далекої Австралії, то там також налагоджені зв'язки з Україною, майже такі самі. Імпортуються в Україну мінеральні палива, машинобудівна і фармацевтична продукція, оптичні прилади, вовна, дорогоцінне каміння, папір та картон. Натомість ми можемо експортувати металургійну та машинобудівну продукцію, у тому числі морські та річкові судна, вироби з пластмаси, а також жири та олії тваринного і рослинного походження, саме яких і не вистачає землям Австралії. Хоча в останні роки також планувалося ввезення до країни австралійського зрідженого газу, а також закупівля енергетичного вугілля. Що може вказувати на те, що Україна виснажила свої ресурси для торгівельних зав'язків з Європою і тепер компенсує їх.

Можливо вищевказані країни змогли б і відмовитись від української продукції, але не країни Африки. Серед них Єгипет та Південно-Африканська Республіка, а також Аргентина, Гана, Кенія, Камерун, Маврикія, Руанда і Туніс. Вони, мають гостру потребу у продовольчих запасах зерна пшениці, ячменю, гороху, соняшнику. Імпортуються в Україну ж зерна кави, какао,

фрукти, енергетичні ресурси, мінерали, сировина для хімічної промисловості та інше. Але на відміну від Європи та Азії, Африка більше імпортує, ніж експортує українські товари.

Особливої уваги слід приділити тепер зв'язкам з Американськими континентами, в частоті відносинах з США. За 2021 рік США посідають 8-ме місце серед наших партнерів за обсягами зовнішньо-торговельного обороту. Україна експортує їм чорні метали та вироби з них, жири та олії тваринного походження, електричні машини, руди, шлаки і золу. Натомість імпортується наземний транспорт, мінеральне паливо, електричні машини, реактори ядерні, котли, машини. Також Україна та США регулярно організують обміни вчених та дослідників через різноманітні програми, такі як Fulbright Program, яка дозволяє ученим з України працювати та досліджувати в США та навпаки. А інвестиційний і позиковий капітал в Україну, був вище 6000 млн. дол. США в період з 2005р. до 2013р., в 2018 р. він ледь набирав 2000 млн. дол., на сьогодні інвестиції доволі низькі, майже відсутні. І так не тільки з США, що дуже негативно відображається на державі. Канада ж так само сильно підтримує українців, хоча в Канаду все таки ввозиться більше з України, ніж експортується, і це більше завдяки Угоді про зону вільної торгівлі між країнами 2017 року. Також торги добре йдуть і з Мексикою, і з Кубою.

Щодо країн Південної Америки, то потенціал спостерігається, але через бідність країн, таких як Аргентина, зв'язки часто обриваються, це стосується і Бразилії. А от на рахунок Чилі, вважається, що продаж їм транспортних літаків, може стати прибутковою справою для обох країн. В цьому випадку було б доцільніше, аби Україна стала інвестором для країн третього світу і активно розвивала науково-технічне співробітництво разом.

Тепер картина щодо ролі України в міжнародних економічних відносинах з усім світом повністю складена. І на основі цього, можна зробити висновок щодо наступних дій нашої держави в цьому напрямі, аби хоча б трохи урівноважити та навіть покращити наше становище:

- Спробувати продавати не лише дешеву сировину, а й вироби з неї. Тобто, покращити і відновити системи переробки металів та вироблення хоча б запчастин для збірки машин, обладнання та установок.

- Створювати об'єднання діяльності з однією або з двома країнами для якогось певного колективного співробітництва. Тут зіграє і обмін досвідом, і покращення українських технологій, і збільшення трудових місць, і приваблення робочої сили.

- Дозволити інвестувати закордонним компаніям у землі, будівництво і вирощення рослин в Україні. Аби спонукати розвиток країни і налагодження зав'язків у сферах туризму та відпочинку, екосистем, та підвищення рівня життя населення. І само собою, це робочі місця і великі обороти валюти.

- Інвестувати. Підтримувати країни другого та третього світів у їх розвитку, ділитися досвідом та технологіями розробки і науковими досягненнями. Знаходити і виправляти слабкі місця країн у інших країн і активно їх розвивати, аби розповсюдити власну значимість і вплив у всіх куточках землі.

- Частіше створювати і проводити обміни спеціалістами і проводити закордонні поїздки задля підвищення кваліфікації. Аби всі мали уявлення про ті чи інші держави і мали можливість для виникнення нових ідей, створення та використання усіх наданих можливостей та перспектив.

- Скорочувати імпорт в Україну, замінюючи іноземні товари, товарами власного виробництва, за умови можливості.

- Підтримувати власний бізнес і популізувати його в інших державах. Надати можливість новим виробникам частіше і простіше виходити на міжнародний ринок, але з перевірено-якісною продукцією.

Бо якщо все лишати як є, то ми погрузнемо в цій залежності і просто виснажимо власні ресурси і як наслідок перестанемо бути важливою частиною підтримки держав і самі ж

понижимо свою значимість на світовій арені. Але насамперед, слід закінчити цю війну і почати відновлюватись.

Список використаних джерел

1. Економічні зв'язки України в Європі: з ким ми співпрацюємо найбільше URL: <https://www.slovoidilo.ua/2017/10/10/infografika/ekonomika/ekonomichni-zvyazky-ukrayiny-yevropi-kym-my-spivpracyuyemo-najbilshe> (дата звернення 29.11.2023).
2. Українські товари – за кордон: що і куди продавали у 2021 році? URL: <https://naglyad.org/uk/2022/01/31/ukrayinski-tovari-za-kordon-shho-i-kudi-prodavali-u-2021-rotsi/> (дата звернення 29.11.2023).
3. Зовнішні економічні зв'язки України. Україна і світове господарство. URL: <https://osvita.ua/vnz/reports/international-relations/19330/> (дата звернення 01.12.2023).
4. Зовнішні економічні зв'язки України. Україна і світове господарство. URL: <https://www.epravda.com.ua/publications/2022/10/31/693082/> (дата звернення 01.12.2023).
5. Українські економічні відносини з країнами Третього світу. URL: https://osvita.ua/vnz/reports/econom_theory/21760/ (дата звернення 29.11.2023).

ПРОБЛЕМИ УКРАЇНИ У СФЕРІ МІЖНАРОДНОГО НАУКОВО-ТЕХНІЧНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА

Почерніна Н. В.

к.е.н., доцент,

*доцент кафедри економіки і бізнесу Таврійського державного агротехнологічного
університету імені Дмитра Моторного*

Виноградова Д. В.

*здобувач ОКР «Бакалавр» за спеціальністю 242 «Туризм» Таврійського державного
агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного*

У сучасному світі міжнародне науково-технічне співробітництво відіграє важливу роль у розвитку країни. Україна є активним учасником цього процесу, демонструючи значні досягнення в цій сфері. Однак, існує низка проблем, які залишаються викликом для української науково-технічної сфери і потребують консолідації зусиль для їх розв'язання у майбутньому. Метою даного дослідження є виявлення слабких позицій України в міжнародному науково-технічному співробітництві в порівнянні з кращими практиками інших держав.

Досягнення України в галузі міжнародного науково-технічного співробітництва свідчать про прагнення країни до інтеграції у світову наукову спільноту. Завдяки активній участі в різноманітних міжнародних проектах і програмах Україна змогла набути репутації надійного та інноваційного партнера. Це підтверджується значним збільшенням кількості спільних наукових публікацій з іноземними вченими та провідними світовими університетами, що сприяє підтримці високого рівня наукового потенціалу в країні, а також поступовим нарощуванням обсягу трансферу технологій, про що свідчить рис. 1.

Крім того, Україна бере активну участь у міжнародних науково-технічних програмах, що дає змогу країні обмінюватися досвідом, напрацюваннями та передовими технологіями з партнерами по всьому світу. Це сприяє зростанню інноваційних можливостей і поліпшенню якості української науки і техніки. Прикладами таких програм є: Рамкова програма Європейського Союзу з досліджень та інновацій «Горизонт Європа» бюджетом фінансування у 95,5 мільярдів євро, Дослідницька та навчальна програма Євратом, яка охоплює ядерні дослідження та інновації з бюджетом 1,38 мільярда євро на період 2021-2025 роки, програма